

10

สถานการณ์เด่น 10 เรื่อง ในปี 2546 เปลี่ยนแปลงไป อย่างไรบ้าง ในปี 2547

ปี 2546 คนไทยขานรับนโยบาย ออกกำลังกายอย่างคึกคักทั่วประเทศ

ในปี 2547 สร้างกระแสให้ประชาชนออกกำลังกายประสบความสำเร็จอีกครั้งในงาน 'รวมพลคนเหลือง - ฟ้า' เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2547 ณ ลานออกกำลังกายประจำจังหวัดต่างๆ มีประชาชนทั่วประเทศเดินแอโรบิกมากถึงหลายล้านคน รัฐบาลตั้งใจที่จะขยาย 'ชมรมสร้างสุขภาพ' ให้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งขณะนี้มีมากกว่า 41,316 ชมรมแล้ว

โครงการ 30 บาท แม่มีปัญญา แต่คือหลักประกันคุณภาพถ้วนหน้า

นโยบาย 30 รักษาทุกโรค แม้มีความสำเร็จมาในระดับหนึ่ง แต่ในปี 2547 ยังคงพบปัญหาหลายประการที่ต้องดำเนินการแก้ไข โดยเฉพาะในด้านความทั่วถึง จากข้อมูลเมื่อเดือนกันยายน 2547 พบว่าคนไทยอีก 3.2 ล้านคนยังไม่มียุทธศาสตร์สุขภาพ คนเหล่านี้มักอยู่ในเขตเมืองและแม้ยังไม่มียุทธศาสตร์ก็มีสิทธิตามกฎหมาย ส่งผลให้สถานพยาบาลขาดงบประมาณที่ควรได้ไปถึงราว 4 พันล้านบาท ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้โรงพยาบาลขนาดเล็ก และโรงพยาบาลขนาดใหญ่มีตัวเลขงบประมาณติดลบทั้งสองกลุ่ม อย่างไรก็ตาม จากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติปี พ.ศ. 2546 และ 2547 พบว่า โครงการนี้มีส่วนช่วยลดความยากจนที่เกิดจากความเจ็บป่วยลงไปได้มาก

ท่าอย่างโรอาหารไทยจึงจะปลอดภัย ครบวงจร

การรณรงค์เพื่อโครงการอาหารปลอดภัยทั่วประเทศยังคงดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากพบว่า ความไม่ปลอดภัยทั้งจากสารเคมีและเชื้อจุลินทรีย์ในอาหาร และจากการเปิดการค้าเสรีไทย-จีน ก็พบว่า พืช-ผักจีน พวกถั่วลันเตา กระหน่ำ หน่อไม้ฝรั่ง กะหล่ำดอก ผักกวางตุ้ง บร็อกโคลี่ กระเทียม แอปเปิ้ล และสาลี่ มีสารเคมีอันตรายที่ไทยเลิกใช้แล้วแต่จีนยังใช้อยู่ ในงานสมัชชาสุขภาพ 2547 เมื่อเดือนกันยายน 2547 ได้เสนอวิธีแก้ปัญหาสุขภาพคนไทยโดยให้รัฐบาลออกมาตรการควบคุมการผลิตและนำเข้าสารเคมีเพื่อการเกษตร ส่งเสริมให้ใช้เกษตรอินทรีย์ทดแทน พร้อมทั้งห้ามโฆษณาประชาสัมพันธ์สารเคมีผ่านสื่อทุกชนิดรวมทั้งห้ามมีการใช้พืชตัดแต่งทางพันธุกรรม (จีเอ็มโอ)

งดเวลาโฆษณาเหล่าทางโทรทัศน์และ วิทยุหวังคนไทยตื่นน้อยลง

ถึงแม้ว่าห้ามโฆษณาเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ทุกชนิดทางโทรทัศน์และวิทยุ ในช่วง 05.00 - 22.00 น. ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2546 ก็ตาม ยังไม่สามารถ ลดจำนวนผู้ดื่มแอลกอฮอล์ได้มากนักในบรรดาวัยรุ่นชายหญิง ปรากฏว่ากลุ่มผู้หญิงและเด็กที่อายุไม่เกิน 18 ปี กลับมีสถิติการบริโภคสูงขึ้น เพราะในร้านค้าสะดวกซื้อยังคงตั้งวางเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หวังดึงดูดนักท่องเที่ยว ต้นเดือนธันวาคม 2547 รัฐบาลจึงบังคับใช้กฎหมายห้ามขายสุราและบุหรี่แก่เด็กอายุ ต่ำกว่า 18 ปี และให้ขายเป็นช่วงเวลา คือช่วง 11.00 - 14.00 น. และช่วง 17.00 - 24.00 น. เท่านั้น หากฝ่าฝืนปรับไม่เกิน 30,000 บาท หรือจำคุกไม่เกิน 3 เดือน ส่วนผู้ใหญ่ที่ใช้ให้เด็กซื้อก็มีความผิดเช่นกัน นอกจากนี้ยังมีการตั้งสินบนให้ผู้ซื้อเบาะแสหากร้านค้าละเมิดข้อตกลง หากยังขายเหล้าและบุหรี่ให้แก่วัยรุ่นจะต้องถูกดำเนินคดีต่อไปในปี 2548

สงครามยาเสพติด ชัยชนะที่มาพร้อมคำถาม

การลักลอบผลิตยาเสพติดในปี 2547 ลดลงกว่าเดิมน้อยมาก แต่บริเวณพื้นที่ชายแดนยังคงต้องสกัดกั้นการนำเข้ามากขึ้น ขบวนการผลิตยาเสพติด กลับปรับเปลี่ยนเส้นทางลำเลียงยามาเป็นชายแดนทางภาคอีสานกลางและได้และย้อนกลับไปทางภาคเหนืออีก ในขณะที่ยาเสพติดก็มีราคาแพงและหายากมากขึ้น ในปี 2547 พบว่า มีการผลิตยาเสพติดรูปแบบใหม่ๆ เช่น เอ็กซ์ตาซี หรือ ยาอี โคเคน คีตามีน และอีโรซีนไฟร์

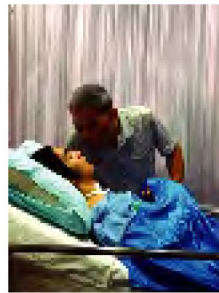
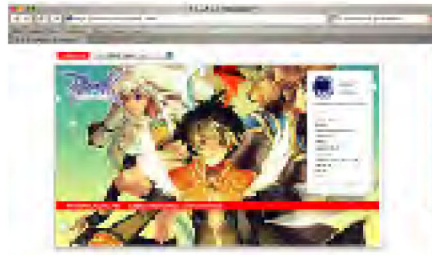
ชาร์ส...! ไขหวัตรณะเขย่าโลก

เดือนมิถุนายน 2547 วารสารการแพทย์ 'แลนเซต' รายงานว่านักวิทยาศาสตร์สถาบันโรคติดต่อและโรคมุมแพแห่งชาติสหรัฐอเมริกาทดลองใช้วัคซีนป้องกันโรคชาร์ส แบบฉีดพ่นเข้าทางจมูก และระบบทางเดินหายใจสำเร็จ โดยเชื้อไวรัสโรคมุมแพจะช่วยกระตุ้นให้ร่างกายผลิตภูมิคุ้มกันชาร์สขึ้น อย่างไรก็ดีไม่ปรากฏว่าเกิดโรคชาร์สในปี 2547 อีก แต่กลับมีโรค 'ไข้หวัดนก' ระบาดแทน

เกมออนไลน์ สร้างสรรค์หรือทำลาย สุขภาพเยาวชน

ข่าวฮือฮาในปี 2547 เกี่ยวกับประเด็นนี้คือ มีเด็กชายอายุ 11 ขวบ ติดเกมคอมพิวเตอร์จนแกมหนักออกจากบ้าน จนกลายเป็นเด็กเร่ร่อนขายพวงมาลัยในที่สุด และพบเด็กหลายคนหนีเรียนไปนั่งเล่นเกม จนผลการเรียนตกต่ำ ผู้ปกครองบางรายจนบัญญัติห้ามปรามเลยใช้วิธี 'ล่อมโซ่ลูกไว้ที่บ้าน' กระทรวงไอซีทีจึงห้ามให้เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี เล่นเกมเกินวันละ 3 ชั่วโมง และจนถึงเวลาไม่เกิน 22.00 น. รวมทั้งห้ามเล่นการพนัน ซึ่งโซ่ร้านเกมส์ที่ฝ่าฝืนมีสิทธิ์จำคุก ส่วนสถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นก็ได้เปิดคลินิกป้องกัน และแก้ไขปัญหาเด็กติดเกมเพื่อคอยให้คำปรึกษาผ่านทางสายตรง 1323 ด้วยเช่นกัน

ไฟฟ้าจากแม่เมาะ ต้นทุนสุขภาพ ราคาแพงของชาวบ้าน

ในเดือนพฤษภาคม 2547 ศาลจังหวัดลำปาง ได้พิพากษาให้ชาวบ้าน 153 คนที่มีคดีฟ้องร้องเพื่อเรียกสินไหมทดแทนพืชผลที่เสียหายจากโรงไฟฟ้า ชะคดีได้รับเงินทดแทน 5,726,162 ล้านบาทพร้อมดอกเบี้ย และเมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน รัฐบาลมีคำสั่งให้ดำเนินการอพยพชาวบ้าน 669 หลังคาเรือนจำนวนประมาณ 4,000 คน ออกจากบริเวณพื้นที่ ตามข้อเรียกร้องของชาวบ้านที่เสนอต่อรัฐบาลมาแล้วร่วม 10 ปี ส่วนทางการไฟฟ้าฝ่ายผลิต (กฟผ.) ยังมีโครงการ 6 หมื่นล้านที่จะขยายพื้นที่เหมืองให้เต็มพื้นที่ 10,000 ไร่

วัยรุ่นกับถุงยางและกัยอดส์

การรณรงค์ให้วัยรุ่นหญิงชายใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์เพื่อป้องกันปัญหาโรคเอดส์เมื่อปลายปี 2546 นั้น ดูเหมือนว่ายังไม่ได้ผลนัก เมื่อการสำรวจพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคเอดส์ปีนี้ พบว่าวัยรุ่นไทยอายุ 15-24 ปี พบติดเชื้อมากถึงเกือบ 80,000 คน เยาวชนเริ่มมีเพศสัมพันธ์เฉลี่ยตั้งแต่อายุ 14-15 ปี มีเพียง 1 ใน 3 เท่านั้นที่ใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ และติดเชื้อมาจากการมีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนกันเอง

บทเรียนจากกรณี 'บิก ดูปู'

ถึงวันนี้ บิก ดูปู กลับมาพักพิงที่บ้าน ตั้งแต่ วันที่ 5 สิงหาคม 2547 อาการของบิกค่อยๆ ดีขึ้นอย่างช้าๆ เดือนมกราคม 2548 ร่างกายของบิกมีปฏิกิริยาตอบสนอง รับรู้ด้วยเสียง กระพริบตา และกลอกลูกตาคาหาที่มาของเสียง เหลืออยู่เพียงแค่สมองที่รอการฟื้นฟูเท่านั้น บิกก็ต้องรับยาฆ่าเชื้อราต่อไปอีก 1 ปี ส่วน คน-รถ-ถนนอันตราย-สิ่งมีนเมา ต้นเหตุการเกิดอุบัติเหตุจากรัฐบาลมีโครงการรณรงค์ต่อเนื่องทั้งเมาไม่ขับ เปิดไฟใส่หมวกกันน็อค ตรวจเช็ครถฟรีก่อนออกเดินทาง ซ่อมบำรุงถนนทุกเส้นทางช่วยปลุกจิตสำนึกถึงคำว่า 'ปลอดภัยไว้ก่อน' ผลจากการบังคับใช้กฎหมาย ได้ผลเป็นอย่างมาก รวมถึงการประชาสัมพันธ์ที่ดีของผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บจากอุบัติเหตุจากรถในวันหยุดยาวจึงลดลง เห็นได้จากวันสงกรานต์ ปี 2547 มีผู้เสียชีวิต 654 คน บาดเจ็บ 36,642 คน และวันสงกรานต์ปีเก่าต้อนรับปีใหม่ 2548 มีผู้เสียชีวิต 467 คน บาดเจ็บ 26,100 คน